

1. (Hf) Legyen D és D' két kitöltése ugyanannak a Young-táblázatnak, amelyekben minden sor és minden oszlop számai növekvők, és tegyük fel, hogy a számokat sorfolytonosan olvasva a D -hez tartozó számsorozat lexikografikusan kisebb a D' -höz tartozónál. Bizonyítsuk be, hogy ekkor $e(D)e(D') = 0$. (Útmutatás: Lássuk be, hogy D -nek vannak olyan egy sorban levő elemei, amelyek D' -ben egy oszlopba kerültek.

Megoldás: Legyen az első eltérés a két kitöltés között az i . sor j . helyén, ahol D -ben a , D' -ben b áll, és $a < b$. D' -ben a nem lehet az első $i - 1$ sorban, mert ott változatlanok a számok D -hez képest, és az i . sorban sem, mert az a j . helyig mással van kitöltve, a maradék részébe pedig csak a -nál (sőt b -nél) nagyobbak kerülhettek. Emiatt viszont a j . és az az utáni oszlopok maradék részébe sem kerülhetett az a , tehát csak az első $j - 1$ oszlop valamelyikében lehet. Ott viszont az i . sorban a -nak csak D -beli sortársai vannak, tehát a ezek egyikével került egy oszlopba a D' -ben.

Legyen a és c két olyan elem, amely D -ben egy sorban, D' -ben egy oszlopban van. Ekkor a $t = (ac)$ transzpozíció $R(D)$ -ben és $C(D')$ -ben is benne van, így $e(D)e(D') = e(D)tte(D') = e(D)sgn(t)e(D') = -e(D)e(D')$, amiből $e(D)e(D') = 0$

2. Legyenek e_1, \dots, e_n idempotensek egy R gyűrűben, és $e_i e_j = 0$, ha $i < j$. Bizonyítsuk be, hogy ekkor $\sum_{i=1}^n e_i R = \bigoplus_{i=1}^n e_i R$.

Megoldás: Tegyük fel, hogy $\sum e_i r_i = 0$ valamely $r_i \in R$ elemekre úgy, hogy nem mindegyik tag 0. Legyen i a legkisebb index, amelyre $e_i r_i \neq 0$. Ha balról beszorozzuk az egyenletet e_i -vel, azt kapjuk, hogy $e_i r_i = 0$, ami ellenmond a feltevésnek.

3. Bizonyítsuk be, hogy S_n egy adott táblázathoz tartozó irreducibilis reprezentációjának a foka legalább akkora, mint ahány olyan kitöltése van a táblázatnak, ahol minden sor és minden oszlop számai növekvők.

Megoldás: Legyen a kitöltések száma t . A megadott fajta kitöltésekhez az 1. feladat eredménye alapján találunk e_{D_i} ($i = 1, \dots, t$) idempotenseket úgy, hogy $e_{D_i} \cdot e_{D_j} = 0$, ha $i < j$, és így a 2. feladat szerint $\bigoplus_{i=1}^t e_{D_i} A \leq A$. Mivel az összeadandók mind izomorf egyszerű modulusok, az algebrának egyazon gyűrűkomponensében vannak (a többi komponens benne van az annullátorukban), és ez a komponens $M_{n_i}(F_i)$, tehát $n_i \geq t$. Mivel az $M_{n_i}(F_i)$ egyszerű részmodulusainak F_i -dimenziója éppen n_i , azt kapjuk, hogy így a \mathbb{Q} -dimenziójuk $\geq n_i \geq t$. (Megj.: Az egyenlőség is igaz)

4. Hányadfokúak az S_6 irreducibilis karakterei?

Megoldás: Felírhatjuk az 1. feladat szerinti kitöltéseket az összes partícióra. Ezek száma: 1, 5, 9, 10, 5, 16, 10, 5, 9, 5, 1. A 3. feladat szerint ezek együtt legalább $1^1 + 5^2 + 9^2 + 10^2 + 5^2 + 16^2 + 10^2 + 5^2 + 9^2 + 5^2 + 1^2 = 720$ dimenziót adnak, ami a csoportalgebra dimenziója, tehát az egyes modulusok pontosan a megadott dimenziójúak. A dimenziók kiszámítására ismert a "Hook length formula" is, amely szerint egy adott táblázathoz tartozó reprezentáció foka $n! / (k_1 k_2 \cdots k_n)$, ahol k_i az i . mezőtől jobbra, lefelé és rajta levő mezők száma. Eszerint a

következő módon jönnek ki a dimenziók:

$$\begin{aligned}
 6 &: 6!/(6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1) = 1 \\
 5 + 1 &: 6!/(6 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 1) = 5 \\
 4 + 2 &: 6!/(5 \cdot 4 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 1) = 9 \\
 4 + 1 + 1 &: 6!/(6 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 1) = 10 \\
 3 + 3 &: 6!/(4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1) = 5 \\
 3 + 2 + 1 &: 6!/(5 \cdot 3 \cdot 1 \cdot 3 \cdot 1 \cdot 1) = 16 \\
 3 + 1 + 1 + 1 &: 6!/(6 \cdot 2 \cdot 1 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1) = 10 \\
 2 + 2 + 2 &: 6!/(4 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 1) = 5 \\
 2 + 2 + 1 + 1 &: 6!/(5 \cdot 2 \cdot 4 \cdot 1 \cdot 2 \cdot 1) = 9 \\
 2 + 1 + 1 + 1 + 1 &: 6!/(6 \cdot 1 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1) = 5 \\
 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 &: 6!/(6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1) = 1
 \end{aligned}$$

5. (Hf) Tegyük fel, hogy $P \triangleleft G$, P p -csoport, és $p = \text{char } F$.

a) Bizonyítsuk be, hogy $J(FP) \subseteq J(FG)$.

b) Bizonyítsuk be, hogy P benne van a G minden irreducibilis F -reprezentációjának a magjában. (ld. 2/11. feladat)

6. Határozzuk meg az S_3 irreducibilis \mathbb{C} -karaktereihez tartozó Brauer-karaktereket és F -karaktereket 2 és 3 karakterisztika esetén. Mik az irreducibilis F -reprezentációk?

Megoldás: $S_3 \cong D_3$ -nak két lineáris és egy másodfokú irreducibilis \mathbb{C} -reprezentációja van. A lineárisak természetesen irreducibilisek maradnak F fölött is, csak 2 karakterisztika esetén egybeesnek. A másodfokú reprezentációt felírhatjuk abban a bázisban, amelynek elemei az első két komplex harmadik egységgyöknek megfelelő két vektor: $(1, 0)$ és $(-\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2})$. Ha f a 120° -os forgatás, t pedig az x tengelyre való tükrözés, akkor $1 \mapsto$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, f \mapsto \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}, t \mapsto \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}.$$

Legyen $\text{char } F = 2$. Ekkor a másodfokú reprezentációnak megfelelő F -reprezentáció:

$$1 \mapsto \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, f \mapsto \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, t \mapsto \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \text{ irreducibilis, mert valódi invariáns altere}$$

csak akkor lehetne, ha lenne t -nek és f -nek közös sajátvektora, de t sajátaltere csak $\langle (1, 0) \rangle$, és $(1, 0)$ nem sajátvektora f -nek. Ilyenkor tehát F fölött a triviális reprezentáció és ez a másodfokú irreducibilis reprezentáció létezik. $J(FG) = \langle 1 + t \rangle$ 1-dimenziós, és $\dim FG/J(FG) = 1^1 + 2^2$, amiből látszik, hogy több irreducibilis reprezentáció nem lehet.

Az irreducibilis Brauer-karakterek $\varphi_1 = \hat{\chi}_1 = \hat{\chi}_2$ és $\varphi_2 = \hat{\chi}_3$.

Legyen most $\text{char } F = 3$. Ekkor a másodfokú reprezentáció nem irreducibilis: az $\langle (1, -1) \rangle$ invariáns altér. A Brauer-karakterekből is leolvasható: $\hat{\chi}_3 = \hat{\chi}_1 + \hat{\chi}_2$. $J(FG)$ 4-dimenziós (ld. a 3. feladatsort), így nincs is más irreducibilis F -reprezentáció.

Összefoglalva: az irreducibilis \mathbb{C} -karakterek:

$$\begin{array}{rcc}
 & 1 & f & t \\
 \chi_1 : & 1 & 1 & 1 \\
 \chi_2 : & 1 & 1 & -1 \\
 \chi_3 : & 2 & -1 & 0
 \end{array}$$

Brauer-karakterek:

$$\begin{array}{rcc} & & 1 & f \\ \text{mod } 2 : & \varphi_1 : & 1 & 1 \\ & \varphi_2 : & 2 & -1 \end{array} \qquad \begin{array}{rcc} & & 1 & t \\ \text{mod } 3 : & \varphi_1 : & 1 & 1, \\ & \varphi_2 : & 1 & -1 \end{array}$$

és F -karakterek:

$$\begin{array}{rccc} & & 1 & f & t \\ \text{mod } 2 : & \psi_1 : & 1 & 1 & 1 \\ & \psi_2 : & 0 & 1 & 0 \end{array} \qquad \begin{array}{rccc} & & 1 & f & t \\ \text{mod } 3 : & \psi_1 : & 1 & 1 & 1, \\ & \psi_2 : & 1 & 1 & -1 \end{array}$$

7. Határozzuk meg S_4 irreducibilis Brauer-karaktereit 2 karakterisztikára. Hány dimenziós az FS_4 Jacobson-radikálja?

Megoldás: Az irreducibilis \mathbb{C} -reprezentációk karakterei és a hozzájuk tartozó Brauer-karakterek:

$$\begin{array}{rcccccc} & 1 & (..)(..) & (...) & (..) & (.....) & & 1 & (...) \\ \chi_1 : & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & & \hat{\chi}_1 : & 1 & 1 \\ \chi_2 : & 1 & 1 & 1 & -1 & -1 & & \hat{\chi}_2 : & 1 & 1 \\ \chi_3 : & 2 & 2 & -1 & 0 & 0 & & \hat{\chi}_3 : & 2 & -1 \\ \chi_4 : & 3 & -1 & 0 & 1 & -1 & & \hat{\chi}_4 : & 3 & 0 \\ \chi_5 : & 3 & -1 & 0 & -1 & 1 & & \hat{\chi}_5 : & 3 & 0 \end{array}$$

Látható, hogy $\varphi_1 = \hat{\chi}_1 = \hat{\chi}_2$ lineáris, és $\hat{\chi}_4 = \hat{\chi}_5 = \hat{\chi}_1 + \hat{\chi}_3$ nem irreducibilis. Lineáris karaktere nem is lehet más, mert F^\times -ban nincs másodrendű elem, így egy lineáris reprezentáció S_4/A_4 -nek csak a triviális reprezentációja lehet. Ebből viszont következik, hogy $\varphi_2 = \hat{\chi}_3$ irreducibilis. Az 5. feladat eredménye szerint S_4 minden irreducibilis reprezentációja $S_4/V \cong S_3$ irreducibilis reprezentációja is, tehát nincs is több irreducibilis karakter. Ebből $\dim J(FG) = 24 - 1^2 - 2^2 = 19$.